

Nieuwsbrief
Jaargang
13

Nummer
42

December 2021

NIEUWSBRIEF JOE ENGLISH, KUNSTSCHILDER

Beste Kunstvriend,

Met deze nieuwsbrief sluiten wij een tweede coronajaar af. Het is meteen ook de afronding van een zesdelige reeks over de herinneringen aan een hechte vriendschap. Bij de herdenking van onze dierbare overledenen vraagt men soms: "*Gelooft gij in een voortbestaan na dit leven?"* of "*Zullen wij hen terugzien?"* De herinneringen van Samuël De Vriendt aan Joe English geven ons een antwoord: wij zullen verder leven in de herinneringen van onze familie en vrienden over de dood heen.

In aansluiting bij de Kerst- en Nieuwjaarsfeesten die 'en sourdine' zullen verlopen, stelden wij een suite samen van variaties op het thema: *"Onze Lieve Vrouw van de IJzer"*. Omwille van de verwantschap tussen het schilderij van Joe en *"Kerstnacht aan de IJzer*" van Samuël nemen wij zijn woorden over als eindejaarswens: ***"Moge dit schilderij, dat met veel liefde werd bewerkt, de Vredesgedachte meer en meer verspreiden over ons Volk…"***

Met deze Nieuwsbrief bereiken wij vandaag meer dan duizend kunstvrienden. Wij weten echter dat niet iedereen beschikt over een digitaal medium. Daarom bezorgen wij nog altijd een versie op papier aan een vijftigtal personen die ons uitdrukkelijk verzoeken om contact te houden en die ons verhaal willen volgen. Graag doen wij dan ook beroep op uw solidariteit en verzoeken u een jaarlijkse bijdrage van 15 € te storten, zodat wij de Nieuwsbrieven kunnen blijven bezorgen. De return? U maakt het mogelijk dat allen betrokken blijven bij de Kunstvrienden van Joe English en Elisa Goedemé.

Dank voor uw steun op rek.BE03 1210 4055 6384 met vermelding 'Nieuwsbrief Joe E. 2022'

Piet De Baere & Co English

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Joe English, Kunstschilder vzw
Vuldersreitje 2 - 8000 Brugge
www.joe-english-kunstschilder.be
e-mail: co.english2@gmail.com
BE03 1210 4055 6384

In dit nummer

Beste Kunstvriend p.1
Herinneringen van Samuël De Vriendt aan Joe English (deel 5): p.2
Joe English en O.L.V. van de IJzer p.3
Zeven variaties op "O.L.Vr. van de IJzer p.4
De uitkijktoren aan het Koolhof in Ramskapelle dreigt te verdwijnen… p.8

Herinneringen van Samuël De Vriendt aan Joe English (deel 5, slot)

Wie was Samuël De Vriendt?

Portret van Sam door Juliaan De Vriendt, zijn vader
(o.d.,55 x 79, gesign.1908)

Hij werd op 14 november 1884 geboren te Schaarbeek, zoon van Juliaan De Vriendt en Clémentine Delloye. Juliaan was kunstschilder en politicus in Brussel. Hij werd in 1901 directeur en leraar aan de Academie voor Schone kunsten van Antwerpen. Daar ontstond een vriendschap voor het leven tussen Joe English en Samuël die beiden de opleiding tot kunstschilder volgden onder de leiding van Juliaan. Tijdens WOI was Samuël vrijwilliger-frontsoldaat in de streek van Ramskapelle (Nieuwpoort) en Veurne. Via Joe leerde hij er de familie Therssen kennen en huwde na de oorlog in 1919 met dochter Godelieve. Zij kregen 4 kinderen, waarvan er twee heel jong overleden zijn. Tijdens ditzelfde jaar was hij stichtend lid van de kunstenaarsafdeling bij VOS (Vlaamse Oud-Strijders) en werd tekenleraar te Antwerpen. In 1920 was hij samen met Dokter Daels de inrichter van de *Joe English-hulde*, die later de éérste IJzerbedevaart werd genoemd. In 1924 was hij stichtend lid van het IJzerbedevaart-comité en van "De Pelgrim", een beweging die het werk van Christelijke kunstenaars stimuleerde en bekendheid gaf tijdens het Interbellum. Hij woonde van 1927 tot 1950 in Brugge, waar hij actief was in de kunstwereld. Als schepen van cultuur tijdens en na WO 2 kon hij dankzij goed overleg, het Brugse kunstpatrimonium uit de handen van de Duitse bezetter redden. Hij was ook voorzitter van de afdeling VOS-Brugge. Vanaf 1950 ging hij terug in Schaarbeek wonen. Naar aanleiding van het overlijden van zijn vele frontmakkers gaf hij toespraken die gepubliceerd werden in het weekblad "De Vos". In 1964 noteerde hij zijn *"Herinneringen aan Joe English"* naar aanleiding van zijn bijdrage: "Joe English, frontsoldaat en begenadigd kunstenaar" in het tijdschrift **West-Vlaanderen,** (nr.76,p.263-267). Samuël overleed op 90 jarige leeftijd te St. Antonius-Brecht en werd begraven onder een Heldenhuldezerk te Veurne bij zijn echtgenote Godelieve Therssen (1895-1968). Hij was een minzaam man, kunstschilder, tekenleraar, boekillustrator en sociaal netwerker bij de Vlaamse oudstrijders en Katholieke kunstenaars.

Het meest bekende werk van Samuël De Vriendt is zijn ***"Kerstnacht 1915 aan de IJzer",*** dat permanent getoond wordt in de Sint-Niklaaskerk te Diksmuide. Zelf noemde hij dit unieke werk **"VREDE".** Andere werken van opdrachtgevers zijn o.a. ***"Het leven van de Heilige Familie"*** (4 schilderijen) en ***"O.L.Vr. hulp der Christenen"*** in de kerk van Reninge (bij Lo). De mystische ***"Kruisweg"*** in de Abdijkerk van Spermalie te Brugge schilderde hij in opdracht van E.H. Ghyssaert, naar aanleiding van 100 jaar Zusters en Instituut Spermalie (1836-1936). Zijn zoon Jan De Vriendt (1923-2019) bewaarde met veel zorg het kunsthistorisch erfgoed van zijn familie.

De verwantschap tussen *"O.L.Vr. van de IJzer"* en *"Kerstnacht aan de IJzer"* van de twee vrienden is voor ons vandaag niet alleen visueel en schildertechnisch duidelijk, maar ook inhoudelijk. Beide zijn ontstaan om te ontsnappen aan de gruwel van de oorlog en werden religieus geïnspireerd om te verbinden en te helen.

In een toelichtende tekst ***"Verantwoording van mijn schilderij"*** (1930) schreef Samuël De Vriendt dat hij zijn kunstwerk *"Vrede"* noemde. ***"Moge dit schilderij, dat met veel liefde werd bewerkt, de Vredesgedachte meer en meer verspreiden over ons Volk…"***. Recent van 8 nov. 2018 tot 10 maart 2019, was het schilderij de verwelkomingsvoorstelling voor de tentoonstelling ***"Religie-helend -verdelend"*** in de Abdij van het Park, Parcum, te Leuven. Toen werd op 11 november 2018 de Vredesbeiaard in de Abdijtoren ingehuldigd.

Kerstnacht aan de IJzer / VREDE (o.d, 1,34 x 1,75, gesign.1930)

Joe English en O.L.Vrouw van de IJzer

"Joe was in die tijd verdrietig en wat krikkel geworden, en men moest hem zeer goed kennen om hem langs de gepaste kant aan te pakken. Hoe gaarne hij me ook zag en me alle geluk van harte gunde, voelde hij nu meer dan ooit hoe eenzaam hij zelf was. Om hem wat op te monteren stelde ik hem voor het verlof waar we allebei recht op hadden samen aan te vragen. Zijn eerste reactie was natuurlijk ***"Neen vriend, hoe kunt u nu zoiets voorstellen. Ik op plezierreis gaan, wanneer mijn huisgezin gebrek lijdt in het bezette land"****. Het is maar na veel en lang aandringen dat hij eindelijk toegaf. We zouden langs Engeland reizen om naar zijn geliefde Ireland te gaan. Wanneer we kort daarop ons verlof in handen kregen, was de toestand op ons front plotseling slechter geworden. Al de verlofgangers moesten ijlings hun eenheid vervoegen.*

Ik dacht dat Joe teleurgesteld zou zijn zoals ik het zelf was. Integendeel. "Dat verlof Sam, zei hij, heb ik aangevraagd om u aangenaam te zijn. Maar werkelijk voor mij heb ik het liever zo!" Hij sloot zich nu meer dan ooit op in de eenzaamheid van zijn kamer. Hij schoof een zwaar meubel voor zijn deur, en het was alleen bij het horen van de stem van zeer zeldzame bezoekers dat de deur werd opengemaakt. Het is in die gesteltenis van verdriet en morele pijn, dat naast zijn werk voor Prof. Daels en zijn aandoenlijke tekeningen voor zijn jongens, het "O.L.V. aan den IJzer" gestalte kreeg. Op een stuk gewoon inpakpapier met punaises aan zijn muur vastgemaakt groeide langzaam bijna pijnlijk het heerlijk werk dat we in Vlaanderen kennen.

Als oude man, na jaren bewogen kunstenaar en ondervinding, blijf ik dat werk beschouwen als het schoonste, het puurste kunstproduct dat door een kunstenaar van onze laatste generaties werd voortgebracht. En elke normale Vlaming hoe nuchter hij ook is zou daarvoor moeten knielen.

Jaren geleden (in 1954) heeft het Bedevaartcomité zich die parel aangeschaft. Op het secretariaat te Diksmuide hangt dit schilderij, het is daar werkelijk op zijn plaats. De zogenaamde "geïnspireerden", die men bij ons noemt de "moderne" religieuze kunst, zouden eens deemoedig voor dat schilderij moeten komen staan. En zien met hoeveel liefde, in de afzondering van zijn werkkamer, wars van alle pretentie, jacht op succes, bate of ongezonde reklaam, een werkelijke kunstenaar zijn droom heeft vastgelegd.

Joe English, **OLV vd IJzer**, (mixed media, grof bruin (inpak)papier, 82 x 87, niet gedateerd,midden 1916)

In geen vierkante centimeter heeft Joe eraan gedacht te laten zien 'wat hij kon en hoe knap hij was'. Zijn hart leidde een gehoorzame en gevoelige hand, die met devotie, dienend alles zei wat gezegd moest worden, noch min noch meer. ***Zo schiep Joe English zonder het wellicht zelf te vermoeden een stuk onvergankelijke schoonheid, Vlaamse poëzie en een heerlijk gebed tot O.L.Vr. van Vlaanderen. "***

Deze Herinneringen van Samuël De Vriendt aan Joe English zijn een lof op 'de Vriendschap'. Dank aan Mevr. Lieve De Vriendt-Leuridan die ons de mogelijkheid gaf om het familiearchief te raadplegen in functie van de kostbare verhalen van Samuël over Joe English. Zij waren vrienden over de dood heen en leven verder in de herinneringen van de kinderen en kleinkinderen van de families De Vriendt en English en hun vele kunstvrienden.

Piet De Baere

Zeven variaties op het thema *"O.L.Vrouw van de IJzer"*.

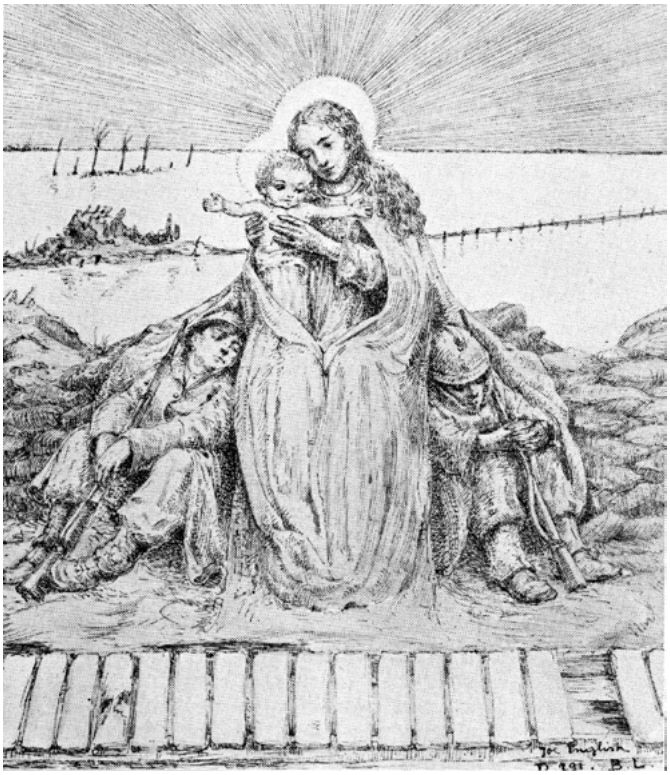
Tegenwoordig kan men het originele schilderij OLV vd IJzer bewonderen in de heringerichte kapel in de benedenverdieping van de IJzertoren. De gebrandschilderde ramen naar de tekeningen van Joe en Samuël, uitgevoerd door Eugeen Yoors en Jan Wouters, verspreiden een goudgeel licht doorheen de Stille ruimte. De conservator en het wetenschappelijk comité van het Museum aan de IJzer hebben in de aanpalende ruimte een didactische tentoonstelling geplaatst: *"Van Inspirerende kunst tot propaganda"* over het leven en werk van Joe English. Informatie gebaseerd op de IJzerbedevaarten vanaf 1920.
De *Pelgrim-beweging*, een groep Kristelijke Vlaamse kunstenaars tijdens het Interbellum, benoemden Joe English tot ***"postuum-lid"*** omwille van zijn religieus geïnspireerde werken.

Zoals er in de muziek gevarieerd wordt op een thema, zo bestaan er eveneens diverse variaties op Joe's *"O.L.Vr. van de IJzer"*. (OLV vd IJzer)

Variatie 1. Lieven Gevaert liet in zijn bedrijf te Mortsel (1932?) twee reeksen kunstfoto's vervaardigen op ongeveer ware grootte (82 x 87). Een kleinere oplage (8 ex.) in Sepia op foto-papier, een groter aanbod in zwart-wit. De opbrengst van de verkoop werd aangewend om het Joe English-beeld te bekostigen, dat door Karel Aubroeck werd uitgevoerd en geplaatst als hoekbeeld van de éérste IJzertoren. Daarnaast zijn er eveneens enkele kopieën in privébezit bekend. Deze werden uitgevoerd door diverse kunstliefhebbers op ongeveer ware grootte in olieverf op doek, of op zwaar tekenpapier met waterverf en oliekrijt.

Variatie 2. Joe English zorgde zelf in 1916 voor twee variantes op zijn meesterwerk. In het *"Mis-en gebedenboek van den Vlaamschen Soldaat"* (gedrukt in 1917) staat bovenaan blz. 161 de pentekening afgebeeld van het bekende *"O.L.Vr. van de IJzer"* (07 x 08cm). Ter illustratie bij een reeks teksten (p.161-170) over de *"Godsvrucht tot O.L.Vrouw, de Rozenkrans, de Litanie, Vier Antifonen, de Toewijding en tot slot: Het Angelus of de Engel des Heren"*. Het merkwaardige is dat de twee soldaten in deze tekening geen

geweer in de hand houden, (gesign. Joe English TAG 46 B.L., IJzer 1916). Elke verwijzing naar wapens of oorlogsgeweld werd uit de 9 illustraties van Joe geweerd, om het 'Imprimatur' van de censor van de aartsbischop te kunnen bekomen. Anders was het op de voorpagina van het ruim verspreide bidprentje met het *"Gebed voor Vlaanderen"* door Cyriel Verschaeve, (gesign. Joe English, D 251 B.L.,095 x .11cm, 4 blz.). Het werd goedgekeurd te Veurne, op 12 november 1916, door Mgr. Marinis, Hoofdaalmoezenier van het Belgisch Leger. Op deze tekening houden de slapende soldaten hun geweer stevig vast. Er wordt in het Museum aan de IJzer een uitvergrote kopie bewaard.

Variatie 3. Naar aanleiding van 100 jaar overlijden van Joe English werd er een dubbele toonstelling georganiseerd. In het Landhuis te Veurne: *"Veurne! Laatste halte van Joe English"* en in de IJzertoren te Diksmuide: *"Van inspirerende Kunst tot Propaganda"*. Er werd wel een gezamenlijke folder en affiche verspreid. (zie Nieuwsbrief J.E., 2018, nr.30). Recto-verso staat op de ene zijde het 'portret van Joe door Samuël De Vriendt' afgebeeld, op de keerzijde het schilderij 'OLV vd IJzer' door Joe English.

Variatie 4. Doorheen het Interbellum inspireerden het schilderij en de twee tekeningen van OLV vd IJzer veel Vlaamsvoelende kunstenaars. Meerdere tekeningen van Joe werden in diverse materialen uitgevoerd, zie hier een overzicht:

- Uitgesneden in houten panelen en gedreven op koperen platen, in opdracht van het IJzerbedevaartcomite vanaf 1926, verkocht voor de bouw van de 1ste IJzertoren.
- Gebrandschilderd in glasramen van kerken of kapellen zoals in Boezinge bij de Madelhoeve, of naar de cartons van Eugeen Yoors volgens de ontwerpen van Joe English en uitgevoerd in gebrandschilderd glas door Jan Wouters in 1959 voor de kapel van de nieuwe IJzertoren.
- Half verheven gebeeldhouwd aan de Westgevel van de kerk in Oostnieuwkerke door de firma De Wispelaere uit Brugge, en op het altaar van een herdenkingskapel staat in wit marmer O.L.V.v.d. IJzer door E.H. August Nobels. Gebouwd na WO I in de Heimolenhoek te Waasmunster.

• Van Truus Coumans uit Haelen (Ndl.), prijkt het O.L.V. beeld in zwart gebakken klei in menige huiskamer (jaren 1970, ill.).
• Het beeld van Karel Aubroeck werd geplaatst op de Westelijke hoek van de Paxpoort te Diksmuide: Joe English houdt zelf OLV vd IJzer beschermend in zijn linker hand.
• Men kan tenslotte de dag-en maandkalender doorlopen die in 1932 werd uitgegeven met 14 pentekeningen van Joe E. De kaft draagt de titel: *"Eigen Volk, eigen Kunst"*. O.L.Vr. van de IJzer werd gereserveerd voor de Meimaand… op het éérste binnenblad staat het portret van Joe geschilderd door Samuël De Vriendt.
Beste kunstvriend, indien u deze lijst kunt aanvullen, uw info is steeds welkom !

Variatie 5. Ook letterkundigen lieten zich inspireren door het schilderij van Joe, zoals Filip De Pillecyn in zijn levensverhaal over Joe English (1932 en 1960). Marie-Elisabeth Belpaire wijdt er eveneens een volledig hoofdstuk aan in haar ***"Vier wondere jaren"*** (1920, p.16-23) En niet in het minst Anton Van Wilderode die vele tekeningen van Joe transformeerde tot poëtische evocaties voor de IJzerbedevaarten in de jaren 1950 tot 1980: ***"De dag begint bij een puin, IJzerbedevaarten in Verzen"*** (1985).

Variatie 6. Twee dichters, tijdgenoten van Joe E. wijdden een apart gedicht aan OLV vd IJzer. **Pol De Mont** (1857-1931) oudleraar van Joe aan de Kunstacademie van Antwerpen, schreef zijn *"IJzerlegende"*.
Joe's strijdmakker-brancardier **Pieter Meersseman** publiceerde zijn gedicht onder de schuilnaam **P. Van Moerlande** in de oorlogskrant *"De Stem uit België"* (jan. 1918). De twee dichters nemen een verschillend standpunt in.

° De Mont gaat in "IJzerlegende" in gesprek met O.L.Vrouw: *"Wat zoekt gij op dit verwoeste strand, van bommen doorwoeld en granaten?"* Zij antwoordt: *"Dit oord des doods heb ik opgezocht, om waar koude of kogel u vellen mocht, u te dekken, gij, dappere soldaten…"*

° Van Moerlande, die zelf aan het front verbleef, schrijft van uit de visie van twee vermoeide soldaten die slapend ontdekken dat zij beschermd worden door Moeder Maria en haar kind Jezus. Twee poëzieteksten uit: (Filip De Pillecyn) *Joe English, leven en werken*. Comité der Bedevaarten naar de IJzer, 1932 en 1960.

In 2000 schreef onze kunst- & familie-vriend Julius Neels (1915-2015) een gedicht over OLV vd IJzer naar aanleiding van het overlijden van Mvr. Marie-José English-Daele (1917-2000). Zij was de echtgenote van Raf English (1915-1967), zoon van Joe English en Elisa Goedemé.

De Lieve Vrouw van de IJzer, *je steeds voor ogen elke dag,* *kon zoveel vreedzamer en wijzer* *dan wie ook, met haar groot gezag,* *je tonen hoe een ver verleden,* *dat vol van droefenissen staat,* *tot nog toe, tot de dag van heden,* *in al zijn waarden niet vergaat.*	*Zij was ook jou de steun en zegen,* *tot in je laatste levensstond,* *zij die op al je levenswegen* *je altijd vol verering vond.* *Zo willen wij dan graag geloven,* *dat zij je ook heeft begeleid,* *naar het uiteindelijk Hierboven,* *van alle droefenis bevrijd.* *Julius Neels*

IJZERLEGENDE

Wie zit daar langs de bevrozen straat
in witte mantel en blauw gewaad?
Wat bergen haar mantelvouwen?
Wat houdt ze tegen haar borst gelast?
Wat prangt zij zo warm met armen vast?
't Is Onze-Lieve-Vrouwe...
„Onze-Lieve-Vrouwe van Vlaanderland,
wat zoekt gij op dit verwoeste strand,
van bommen doorwoeld en granaten?
Geen hutje ziet men wijd noch zijd...
Geen boom, geen struik, geen mijt,
slechts nu en dan óns, soldaten...

En in 't putje des Winters dan nog! Hoe snijdt
als messen de vlijmende wind en splijt
alomme de aardkorst open!
Wat deed u verlaten uw outertroon?
Wat bracht gij naar hier Heer Jezus, uw Zoon;
in Wie wij geloven en hopen?" —

En langzaam hief haar fijnwitte hand
Onze-Lieve-Vrouwe van Vlaanderland,
en 't was of engelen zongen:
„Wat op mijn borst ik heb gelast,
wie ik in mijn armen zo warm houd vast,
is niet mijn eigen jongen...

Mijn eigen jongen, dat goddelik Bloed,
slaapt in zijn kribbe, onder Jozef's hoed';
waar ik Hem heb gelaten...
Dit oord des doods heb ik opgezocht,
om waar koude of kogel u vellen mocht,
u te dekken, gij, dappre soldaten...—"

Onze-Lieve-Vrouwe van Vlaanderland
trok even met haar fijnwitte hand
haar mantel open, den warmen...
Twee IJzerpiotjes sluimerden daar,
hoofd tegen hoofd, heel dicht bij elkaar,
met het geweer in de armen.

38

O. L. VROUW VAN DEN IJZER

Op Joe English' teekening in 't Mis- en Gebedenboek van den Vlaamschen soldaat

Nu gaan wij slapen, broeder kom,
Nu de avondglorie gansch verglom
In donkerdiepend blauw,
En met gevouwen handen zacht
Bidden lijk Moeder bij ons placht:
„Gegroet, o Lieve Vrouw";

Dan, leunend tegen de aarden schans,
Denken 't azuur, met sterrenglans
Besprankeld is Haar kleed,
Waarin zij gansch de wereld windt
En wij insluimren als een kind
Dat al zijn leed vergeet...

En langzaam waast een wondre schijn
Dan tusschen ons op, lichtend-rein
Als nevel maandoorblankt...
„O Lieve Vrouw"... Wij voelen hoe,
Om onze leden zwak en moe
En 't waaien over d'IJzervloed
Is als Haar handen-streelen zoet
En 't zeegnen van Haar Zoon;
En 't rilgeruisch in lisch en riet
Als een crescendo van het lied
Dat jubelt om Haar troon...

„O Lieve Vrouw!"... De ziele krank
En dor bloeit open, weder blank
En blij in wijden vreê,
En over de aarde rood van bloed
En haat, spoelt heen de azuren vloed
Van zuivre liefdezee...

„O Lieve Vrouw!"... Wij zien de Maagd:
Zij staat bij ons, die Jezus draagt,
Omzoomd met gouden pracht,
En 't Kind met open armen noodt
Tot rust bij Hem op Haren schoot
En zegent ons en lacht.

IJzer, Januari 1918. *Van Moerlande.*

Tijdens het Interbellum werd OLV vd IJzer het icoon van de Vlaamse frontsoldaten en hun families. In onze publicatie *"Joe's kunst"* (2008) kunt u het kunsthistorisch essay lezen van P.C. De Baere over 'O.L.V.v.d.IJzer' (p.87-89). Het is een voorbeeld van een zogenaamde *"Mantelmadonna",* bij Joe geïnspireerd op het Ursula-schrijn van Memling.

Piet De Baere

De uitkijktoren aan het Koolhof in Ramskappelle dreigt te verdwijnen.

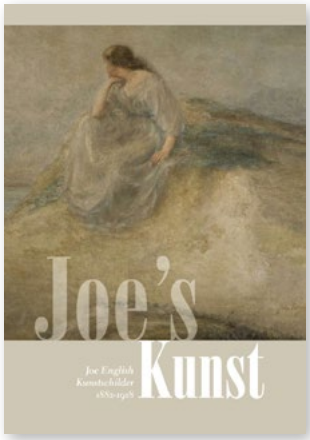
Joe English, 'Van uit onze eerste linie' potlood op papier
(11,5 x 15cm), 9 mei 1917

Herinnert u zich de observaties van het bombardement op de steenbakkerij dat Joe en Sam aan het Koolhof meemaakten uit Nieuwsbrief 22 nog? Wel, onlangs kondigde onze erfgoedminister aan dat de bescherming ervan weldra ongedaan wordt gemaakt, op vraag van stad en eigenaar. Bij gebrek aan bestemming is de schoorsteen die tijdens WOI door wel drie verschillende legers als uitkijktoren werd gebruikt dan gedoemd om te verdwijnen. Dominiek Dendooven van het In Flanders Fields Museum zette als eerste reactie al een petitie op om het behoud te ondersteunen, we nodigen u graag uit om die mede te ondertekenen.

https://secure.avaaz.org/community_petitions/nl/stad_nieuwpoort_en_de_vlaamse_regering_red_de_observatietoren_uit_de_eerste_wereldoorlog_in_ramskapelle_nieuwpoort/

Er kan ook bezwaar aangetekend worden bij het stadsbestuur van Nieuwpoort, die worden voor 5 december verwacht op dit adres:
Stad Nieuwpoort / Gemeentebestuur Dienst Stedenbouw,
Marktplein 7,
8620 Nieuwpoort
of via e-mail: stedenbouw@nieuwpoort.be

Het zal nu vooral zaak zijn om naast verdere bescherming ook voor een gepaste invulling te zorgen, want zoals Peter Verplancke, conservator van het Museum aan de IJzer ons toevertrouwde: Als zo'n monumentaal erfgoed geen bestemming krijgt dreigt het verloren te gaan of lijkt nutteloos bij gebrek aan 'draagvlak'. We gaven Dominiek alvast de voorzet met het verhaal en de illustraties van Joe en Sam, hij verzamelt ondertussen verder archiefmateriaal met betrekking tot de uitkijkpost om het verhaalschrift verder te onderbouwen.
Helpt u ook een handje mee?

De ***'Joe's Kunst'***-catalogus is nog steeds beschikbaar aan 20€ per exemplaar, inclusief portkosten.
Bestelling door storting op: BE03 1210 4055 6384
met vermelding van de titel en bevestig uw adres aan
co.english2@gmail.com